

ในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์
ศาลรัฐธรรมนูญ

คำวินิจฉัยที่ ๕๔/๒๕๔๘

วันที่ ๓๑ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๔๘

เรื่อง นายทะเบียนพรรคการเมืองขอให้ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งยุบพรรคพลังเสรีธรรม

นายทะเบียนพรรคการเมืองยื่นคำร้อง ลงวันที่ ๑๔ พฤษภาคม ๒๕๔๘ ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งยุบพรรคพลังเสรีธรรม ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๖๕ วรรคสอง

ข้อเท็จจริงตามคำร้องและเอกสารประกอบ สรุปได้ว่า

นายทะเบียนพรรคการเมืองรับจดทะเบียนการจัดตั้งพรรคพลังเสรีธรรม เมื่อวันที่ ๑๐ พฤศจิกายน ๒๕๔๖ ซึ่งครบกำหนดหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่นายทะเบียนรับจดทะเบียนการจัดตั้งพรรค ในวันที่ ๗ พฤษภาคม ๒๕๔๗ ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๒๕

สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งได้ตรวจสอบทะเบียนรับ-ส่งหนังสือของสำนักงานแล้ว ไม่ปรากฏรายงานการรับสมาชิกของพรรคพลังเสรีธรรม และพรรคได้ดำเนินการแจ้งการจัดตั้งสาขาพรรค ดังนี้

๑. เมื่อวันที่ ๒๓ ธันวาคม ๒๕๔๖ มีหนังสือแจ้งการจัดตั้งสาขาพรรค ลำดับที่ ๑ ตั้งอยู่ บ้านเลขที่ ๕๓ หมู่ที่ ๑๐ ตำบลคำบ่อ อำเภอวาริชภูมิ จังหวัดสกลนคร มีคณะกรรมการสาขาพรรค จำนวน ๕ คน

LIRT

๒. เมื่อวันที่ ๒๕ ธันวาคม ๒๕๔๖ มีหนังสือแจ้งการจัดตั้งสาขาพรรคลำดับที่ ๒ ตั้งอยู่ บ้านเลขที่ ๑๔๘ หมู่ที่ ๓ ตำบลเวียง อำเภอเชียงของ จังหวัดเชียงราย มีคณะกรรมการสาขาพรรค จำนวน ๘ คน

๓. เมื่อวันที่ ๑๕ มกราคม ๒๕๔๗ มีหนังสือแจ้งการจัดตั้งสาขาพรรคลำดับที่ ๓ ตั้งอยู่ บ้านเลขที่ ๗๒ หมู่ที่ ๒ ตำบลเต่างอย จังหวัดสกลนคร มีคณะกรรมการสาขาพรรค จำนวน ๑๐ คน

๔. เมื่อวันที่ ๒๐ มกราคม ๒๕๔๗ มีหนังสือแจ้งการจัดตั้งสาขาพรรคลำดับที่ ๔ ตั้งอยู่ บ้านเลขที่ ๘๘/๕๕ ซอยอินทามระ ๑ แขวงสามเสนใน เขตพญาไท กรุงเทพมหานคร มีคณะกรรมการ สาขาพรรค จำนวน ๘ คน

นายทะเบียนพรรคการเมือง เห็นว่า พรรคพลังเสรีธรรมไม่ได้ดำเนินการให้เป็นไปตาม ข้อบังคับพรรคพลังเสรีธรรม พ.ศ. ๒๕๔๖ ข้อ ๑๔ และข้อ ๕๖ จึงไม่รับรองการจัดตั้งสาขาพรรค ทั้งสี่สาขาดังกล่าว และยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญขอให้มีคำสั่งยุบพรรคพลังเสรีธรรม เนื่องจาก พรรคพลังเสรีธรรมไม่ดำเนินการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๒๕ จึงเป็นเหตุให้ยุบพรรคพลังเสรีธรรม ตามมาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง (๕)

ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งให้รับคำร้องไว้ดำเนินการตามข้อกำหนดศาลรัฐธรรมนูญว่าด้วย วิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๔๖ ข้อ ๑๒ และรับไว้พิจารณาวินิจฉัย พร้อมทั้งส่งสำเนา คำร้องให้พรรคพลังเสรีธรรมยื่นคำชี้แจงแก้ข้อกล่าวหาของนายทะเบียนพรรคการเมือง และเมื่อครบ กำหนดยื่นคำชี้แจงแก้ข้อกล่าวหา พรรคพลังเสรีธรรมมิได้ยื่นคำชี้แจงแก้ข้อกล่าวหาต่อศาลรัฐธรรมนูญ แต่อย่างไร

ประเด็นตามคำร้องที่ศาลรัฐธรรมนูญต้องพิจารณาวินิจฉัยมีว่า กรณีมีเหตุที่จะยุบพรรคพลังเสรีธรรม ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง (๕) เนื่องจากพรรคพลังเสรีธรรมไม่ดำเนินการให้เป็นไปตามมาตรา ๒๕ ตามคำร้องของนายทะเบียน พรรคการเมือง หรือไม่

พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑

มาตรา ๒๕ บัญญัติว่า “ภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่นายทะเบียนรับจดทะเบียนแจ้งการจัดตั้ง พรรคการเมือง พรรคการเมืองต้องดำเนินการให้มีสมาชิกตั้งแต่ห้าพันคนขึ้นไป ซึ่งอย่างน้อยต้อง

ประกอบด้วยสมาชิกซึ่งมีที่อยู่ในแต่ละภาคตามบัญชีรายชื่อภาคและจังหวัดที่นายทะเบียนประกาศกำหนดและมีสาขาพรรคการเมืองอย่างน้อยภาคละหนึ่งสาขา”

มาตรา ๖๕ บัญญัติว่า “พรรคการเมืองย่อมเลิกหรือยุบด้วยเหตุใดเหตุหนึ่งดังต่อไปนี้”

- (๑) มีเหตุต้องเลิกตามข้อบังคับพรรคการเมือง
- (๒) มีจำนวนสมาชิกเหลือไม่ถึงสิบห้าคน
- (๓) มีการยุบพรรคการเมืองไปรวมกับพรรคการเมืองอื่นตามหมวด ๕
- (๔) มีคำสั่งศาลรัฐธรรมนูญยุบพรรคการเมือง
- (๕) ไม่ดำเนินการให้เป็นไปตามมาตรา ๒๕ มาตรา ๒๖ มาตรา ๒๘ มาตรา ๓๕ หรือ

มาตรา ๖๒

เมื่อปรากฏต่อนายทะเบียนว่าพรรคการเมืองใดมีเหตุตามที่ระบุไว้ใน (๑) (๒) (๓) หรือ (๕) ให้นายทะเบียนยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ความปรากฏต่อนายทะเบียน เมื่อศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาแล้วเห็นว่า มีเหตุดังกล่าวเกิดขึ้นกับพรรคการเมืองตามคำร้องของนายทะเบียน ให้ศาลรัฐธรรมนูญสั่งให้ยุบพรรคการเมืองนั้น

ในกรณีที่ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งให้ยุบพรรคการเมืองใดแล้วให้นายทะเบียนประกาศคำสั่งยุบพรรคการเมืองนั้นในราชกิจจานุเบกษา”

พิจารณาแล้วเห็นว่า พรรคพลังเสรีธรรมได้แจ้งการจัดตั้งเป็นพรรคการเมืองเมื่อวันที่ ๑๐ พฤศจิกายน ๒๕๔๖ ซึ่งครบกำหนดหนึ่งร้อยแปดสิบวัน ในวันที่ ๗ พฤษภาคม ๒๕๔๗ ปรากฏว่า พรรคพลังเสรีธรรมได้แจ้งการจัดตั้งสาขาพรรครวมทั้งสาขาในสามภาค คือ ภาคเหนือที่จังหวัดเชียงราย ภาคตะวันออกเฉียงเหนือที่จังหวัดสกลนคร (๒ สาขา) และภาคกลางที่กรุงเทพมหานคร ไม่ปรากฏสาขาพรรคในภาคใต้ ประกอบกับนายทะเบียนพรรคการเมืองไม่รับรองการจัดตั้งสาขาพรรคการเมือง ทั้งสี่สาขาในสามภาคดังกล่าว เมื่อปรากฏว่า พรรคพลังเสรีธรรมไม่ดำเนินการให้มีสาขาพรรคการเมืองครบสี่ภาคภายในกำหนดเวลาหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่นายทะเบียนพรรคการเมืองรับจดทะเบียนการจัดตั้งเป็นพรรคการเมือง จึงถือว่าพรรคพลังเสรีธรรมไม่ดำเนินการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๒๘ กรณีมีเหตุที่จะสั่งให้ยุบพรรคพลังเสรีธรรมตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง (๕)

ด้วยเหตุดังกล่าวข้างต้น ศาลรัฐธรรมนูญโดยมติเอกฉันท์ จึงมีคำสั่งให้ยุบพรรคพลังเสรีธรรม ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๖๕ วรรคสอง

นายกระมล ทองธรรมชาติ	ประธานศาลรัฐธรรมนูญ
นายจิระ บุญพจนสุนทร	ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ
นายจุมพล ณ สงขลา	ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ
นายปรีชา เฉลิมวณิชย์	ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ
นายผัน จันทรปาน	ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ
นายมงคล สระฐาน	ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ
นายมานิต วิทยาเต็ม	ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ
นายศักดิ์ เตชะชาญ	ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ
นายสุจิต บุญบงการ	ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ
นายสุธี สุทธิสมบูรณ์	ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ
พลตำรวจเอก สุวรรณ สุวรรณเวโช	ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ
นายสุวิทย์ ชีรพงษ์	ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ
นางเสาวนีย์ อัสวโรจน์	ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ
นายอุระ หวังอ้อมกลาง	ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ